

ZEGERI BERNARDI VAN ESPEN

JURIS UTRIUSQUE DOCTORIS.
& SACRORUM CANONUM Professoris
in Academia Lovaniensi,

OPERA CANONICA

Quæ hactenus in lucem prodierunt.

QUIBUS

ACCEDEDIT IN HAC SECUNDA EDITIONE
COMMENTARIUS IN CANONES ET DECRETA

Juris Veteris ac Novi, & in Jus Novissimum.

OPUS POSTHUMUM EJUSDEM AUTHORIS.

PARS QUARTA;

COMPLECTENS DISSERTATIONES CANONICAS, & TRACTATUS

I. De peculiaritate in Religione & Simonia circa ingressum Religionis.	VII. Dissertatio ad Regulam: In debitis semina rurior eligenda, cum Explanatione Regule Jure: In pari Delicto vel causa pastore est conditio Poffidentis.
II. De Instituto & Officis Canonieorum.	VIII. Repugnatum Canonicum adversus nemiam Exemptionam à Jurisdictione Episcoporum exceptionem, &c.
III. De Horis Canonicis, & singulis eaurum partibus.	IX. Ad Legem Julianam de Ambitu, sive de vetita Officiorum venalitate.
IV. De Simonia circa Beneficia, administrationem Sacramentorum & Celebrationem Miseriarum: Item de Pensionibus Ecclesiasticis.	X. De Primitivis Altariis, & Ecclesiarum Incorporationibus & Donationibus, &c.
V. De Dispensationibus praesertim Matrimonialibus.	
VI. De Jure Parochorum & Decimas & Oblations, & de Competentia Pastorali.	

LOVANI^I,
SUMPTIBUS SOCIETATIS. ANNO M. DCC. LIX.

Cum Approbationibus, ac Permissu Superiorum.

INDEX CAPITUM ET PARAGRAPHORUM.

DISSERTATIO CANONICA DE PECULIARITATE IN RELIGIONE, & Simonia circa ingressum Religionis.

P A R S P R I M A .

De Vitio Peculiaritatis.

C A P U T I

De absoluâ rerum oculum temporium in particulari abdicatione, & eorum perfetta seu omnia Particularitatem excludente communione, ad paupertatem Religionis & vitam Canonicam necessariis.

- §. 1. **E**x verbis Christi & norma vivendi primorum Christianorum offendunt ad vitam Religionis in communione necessaria esse: absolute rerum omnium, etiam quod mundi facultas, in particulari abdicatione, & perfecta eorum communione. ^{fol. 3}
- §. 2. SS. Augustini, Benedicti, aliorumque Patrum Regularium, descriptas §. anactias absolute rerum abdicationem & perfectam bonorum omnium communione requirete ostendunt. ^{Ibid.}
- §. 3. Synodus Tridentina dictam abdicationem & communionem Regularibus servandas proponit. ⁴
- §. 4. Offendunt ex Decreto particularium Conciliorum, quod Synodus Tridentina perfectam rerum communione proponeret. ^{Ibid.}

*Corollarium 1. Ex doctrina hancenius studita confessio-
neum est, peccate contra votum pauperitatis illos, qui
tertii quicunque ita volunt sibi esse propria, ut
alii nolint esse communione.* ⁵

*Appendix ad procedent corollarium. E quibus dignos-
tis possit, non Religiosus quicquam laboret vicio pro-
paupertatis, nisi simulata sit omnia abdicant. & in
communionem redigendi compendiatur.* ⁶

*Corollarium 2. Offendunt ex Regulari Religionis, qui
quoniam quidem dependentes a voluntate & non So-
prio & Peculia ad ulius particulares aliquius Religioni
concedi aut relevandi possit.* ⁷

*Corollaria ex Decreto Concilii Tridentini, quo absolu-
ta rerum abdicatione & eorum communione pro Reli-
gione professionis observantia proponitur.* ^{Ibid.}

*Corollaria ultiora, & magis particularia ex Corol-
lariorum precedentibus.* ⁸

§. 5. Nolla Superiorum dispensatio, nec licentia particu-
larem rerum reservationem iustificare potest. ⁹

§. 6. Concilium Tridentinum voluit, ut res Religiosis obvenientes, prius Superioribus tradantur, & Conveniunt incorporeos, quam eorum auctoritate facti, iis concedantur. ^{Ibid.}

§. 7. Ne deicti occasio vicio Proprietatis, nec communio bonorum intrinsecatur, inhibetur est Superioribus Monasteriorum singulis Religiosis assignare certas pecuniarum taxas, ut ex iis sibi quicquam necessaria con-
quira. ¹⁰

§. 8. Quic Superiores deferere delectant, dem ulius rerum mobilium Religiosi concedant, ne vel im-
jutur, aut eham vici Proprietatis cumplexes habeat. ¹¹

§. 9. Superiores tenent allaborare, ut Religiosi live-
ri, five extra Monasterium existentes, & cunctum fieri posse, necessaria ius ab aliis expectent vol-
lontate. ¹²

§. 10. Cavet debet Religiosa, ut eorum quae ad ne-
cessitatem & dispensationem concedantur, quidquam possideat & proprium, vel utatur & proprio. ^{Ibid.}

Pars. Eppe, Pars IV.

- §. 11. Administratio bonorum stabilium etiam depen-
denter a mera superioris coacto nequit simplici Re-
ligiosa, sed solum Officialibus, qui illa in utilissim
Monasteri administrantur. ¹³
- §. 12. Offendunt justum esse, ut administratio tempo-
rallium potius Officialibus, quam Superioribus com-
muniatur. ¹⁴
- §. 13. Quemadmodum & Superioribus in designatione Officialium veniant attendenda: ¹⁵
- §. 14. Referantur nominatae Sacre Congregationis Dec-
reta hactenus dictis confutatio. ^{Ibid.}

C A P U T II

*Solvuntur objections, que adversari habentur dilectione
contra Peculiaritatem, etiam dependenter a voluntate
Superiorum, ab aliquibus formantur.*

- §. 1. **O**steunditur quod Cap. MONACHI II. De
Statu Monachorum, defussum ex Consilia
Lateranensi sub Alexandro III. hancenius a me dis-
cta ponens confirmet, quam infirmo. ¹⁶
- §. 2. Respondeatur ad argumentatum; quod ex Cap. fin.
II. Qui Clerici vel levantes maritatoe, contrahens
possunt, defunctori. ¹⁷
- §. 3. Offendunt quoniam periculatum & perniciemus sit
argumentum, quod in defensione Peculiarium a
communi praxi ascensus. ¹⁸
- §. 4. Offendunt non valere hoc argumentum: In al-
quo Monasterio vel Ordine recessit a perfecta
paupertate aut vita communione; ergo qui in tali
Monasterio vel Ordine prouentur, non tenent ad
exactam paupertatis & vita communis observan-
tiam. ^{Ibid.}

C A P U T III

De Remediis contra vitium Peculiaritatis.

- §. 1. **U**t vitium Peculiaritatis efficiatur extirpar,
debent Superiores ex communi Monasteri
substantia singulis Religiosis omnia necessaria placi-
de & benigne subministrare. ²⁰
- §. 2. Non parant conducti ad eliminandum vitium
Proprietatis exacta observatio Canonum, quibus in-
habent receptio ad Ordinari ultra numerum, qui
ex redditibus Monasterii, aut confutis elemulynis
ali possit. ²¹
- §. 3. Multum conducti, ut Peculiaritatis vitium vis-
ceret, considerate quis rerum utrūcunq; ulis pauper-
tatis confidentib; evenerit. ²²
- §. 4. Ad eliminandam Peculiaritatem efficacissimum
remedium est Religiosa Charitas. ²³
- §. 5. Vicia cur ex Peculiaritate oriuntur, & profer-
tis ipsa Professionis violatio Religiosos moveat de-
bent, ut Peculiaritatem sagiant. ^{Ibid.}
- §. 6. Offendunt quod proprieas voluntate & perfecta
vita communio plurima secundum tributis commoda. ²⁵

Z E G E R I B E R N A R D I
VAN ESPEN
J. U. Doctoris, & Sactorum Canonum
Professoris
D I S S E R T A T I O C A N O N I C A
D E
P E C U L I A R I T A T E I N R E L I G I O N E,
& S I M O N I A c i r c a i n g r e s s u m R e l i g i o n i s .

A D L E C T O R E M .

Uipiam de vita Fidelium rite instituenda tractanti hac nostra ætate duo accidere solent: Si mores corruptos ad Evangelii & Canonum puritatem reducere studeat, illico audit Reformato Jansenista, & si quid hisce pejus: Si quis e Clero sæculari quidpiam dicat vel scribat, quod Regulates concernit, mox illud ex inuminato erga Religiosos affectu dicere vel scribere judicatur.

Rogatum te velim, BENEVOLE LECTOR, ne altera harum opinionum animum tuum præoccupet, cum ad lectionem hujus mei libelli accingeris: nihil quippe, meo quidem judicio, Christianæ veritati & Ecclesiastice disciplinae magis inimicum illis præconceptis opinionibus. Neque enim advertunt, qui ejusmodi sunt, quod SS. PP. autoritatem non parum imminuant, immo Sacrosanctos Ecclesiæ Canones, Pontificuro Decretales Constitutionesque ejusmodi præjudiciis pro magna parte inutiles & frustraneas reddant.

Ut recte de hac mea Dissertatiuncula judicium feras, ex Evangelio, ex prima Christianorum vivendi norma, ex sacris Ecclesiæ Canonibus, Pontificum Decretalibus judicium formes velim. Si tamen & animum Scribentis introspicere lubet, hic alius non est, quam ob oculos ponere, in prima quidem parte, quod Religiosæ Paupertatis voto omnis reddituum vitalitorum, similiue peculii qualisque Proprietas aduersetur: In altera vero parte, quo pasto in receptione ad Statum Religiosum Simonie labes contrahatur. Hæcque iterum eo fine, ut quæ pro munere meo ex Canonibus & Historia Ecclesiastica (quæ præcipua studii mei pars est) in adversaria mea retuli, publico quoque bono consecrarem. Quo fieri, ut Regularium Directores & Sæculares & Religiosi in compendio habeant, quid in duabus præfatis punctis consuetit prius Ecclesiæ ætas; quid etiamnum præcipiant Synodi; & quo tandem animas sibi commissas hac in parte dirigant; ne quid in virgineo Ecclesiæ, hoc est illo Regularium flore, adulteretur.